FORSVARSMINISTERIET

Folketingets Forsvarsudvalg
Christiansborg

Orientering om sag fra 2006 om britiske styrkers behandling og forvaltning af tilbageholdte afghanere

Dato: 24. januar 2020

Enhed: JSI
Sagsnr.: 2019/002066
Dok.nr.: 40741
Bilag: Ingen

FORSVARSMINISTEREN
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

I forlængelse af min besvarelse den 18. december 2019 af FOU alm. del spørgsmål nr. 8 har Forsvarsministeriet nærmere undersøgt den ene af de to hændelser, som Forsvarskommandoen ved søgning i dets elektroniske arkiver identificerede om "mulige overgreb begået af britiske soldater i Irak og Afghanistan", og som danske soldater kan have været medvidende om.

Den pågældende hændelse fandt sted i Afghanistan i september 2006, og da Folketinget ikke tidligere har været orienteret om hændelsen, finder jeg, at udvalget bør orienteres om de nærmere omstændigheder.

Militærpolitiet fra den danske styrke under ISAF Regional Command South besøgte den 19. september 2006 den britiske tilbageholdelsesfacilitet i Camp Bastion med henblik på at skabe sig et indtryk af de procedurer, som blev anvendt. Dette skete kort forud for indgåelse af aftale med Storbritannien den 13. oktober 2006, hvor danske styrker blev bemyndiget til ved behov midlertidigt at overdrage tilbageholdte til britiske styrker inden overdragelse til afghanske sikkerhedsstyrker.

På baggrund af besøget udarbejdede militærpolitiet den 22. september 2006 en rapport om observationerne i forbindelse med besøget. Det fremgår af rapporten, at militærpolitiet overværede britiske styrkers behandling og forvaltning af i alt otte tilbageholdte afghanere. Dansk militærpoliti overværede den indledende håndtering af de tilbageholdte og processen med registrering og medicinsk undersøgelse. I den forbindelse observerede man bl.a. anvendelse af hunde til at skræmme de tilbageholdte, anvendelse af stressstillinger og tildeling af spark. Endvidere blev dansk militærpoliti under besøget ved samtale med britisk militærpoliti oplyst om, at britisk militærpoliti "gerne" blev instrueret i at presse fanger af speciel interesse, hvad angik mad, vand og søvn i forbindelse med afhøringer.

I forhold til det tidsmæssige forløb fremgår det af sagen, at dansk militærpolitis rapport af 22. september 2006 først blev sendt til Hærens Operative Kommando (HOK) den 8. februar 2007. Samme dag blev rapporten videresendt til Forsvarskommandoen, der efter indledende

behandling af sagen mundtligt orienterede Forsvarsministeriet den 12. februar 2007. En skriftlig redegørelse om sagen blev efterfølgende sendt fra Forsvarskommandoen til Forsvarsministeriet den 26. februar 2007. Af redegørelsen fremgår bl.a., at Danmark på dette tidspunkt endnu ikke havde gjort brug af aftalen om midlertidig overdragelse af tilbageholdte til Storbritannien.

Det fremgår af redegørelsen, at Forsvarskommandoen som opfølgning pålagde HOK at gennemføre et nyt besøg ved den britiske tilbageholdelsesfacilitet samt tilsikre, at arbejdsgangen i forbindelse med en evt. overdragelse til den britiske tilbageholdelsesfacilitet, herunder kriterier for overdragelsen og den praktiske håndtering heraf, var i overensstemmelse med Forsvarskommandoens direktivgivning på området.

Et sådant besøg blev ifølge Forsvarskommandoens redegørelse gennemført af chefen for den danske enhed i Helmandprovinsen den 27. februar 2007. Under besøget blev faciliteterne inspiceret, og det britiske bestemmelsesgrundlag for behandling af tilbageholdte blev gennemlæst. Chefens konklusion på baggrund heraf var, at hverken forholdene i faciliteten eller det britiske bestemmelsesgrundlag gav anledning til bemærkninger. På baggrund heraf blev der fra Forsvarskommandoens side ikke fundet grundlag for at ændre på samarbejdet med den britiske styrke i Helmandprovinsen.

I redegørelsen oplyste Forsvarskommandoen endvidere, at det overfor underlagte myndigheder var blevet indskærpet, at meldinger om lignende sager omgående skulle meldes ad kommandovejen med henblik på rettidig information og behandling af afledte konsekvenser.

Ved brev af 8. marts 2007 fra Forsvarsministeriet til Forsvarskommandoen understregede Forsvarsministeriet, at ministeriet ønskede at blive orienteret om sådanne observationer omgående, og at tidsforløbet i sagen ikke var tilfredsstillende.

I forhold til Storbritannien oplyste Forsvarskommandoen i redegørelsen, at Forsvarskommandoen den 23. februar 2007 foranstaltede informationerne i militærpolitiets rapport stillet til rådighed for Storbritannien og kommunikerede, at man fra dansk side ønskede opklaret, hvorvidt Storbritannien delte Danmarks opfattelse af, at stressstillinger, anvendelse af hunde med det formål at skræmme tilbageholdte samt nægtelse af vand, mad og søvn med henblik på at fremme samarbejdsvillighed ved udspørgen ikke var acceptable midler i en tilbageholdelsessituation. Ved brev af 30. marts 2007 forsikrede Storbritannien, at Storbritannien agtede at opfylde alle sine internationale forpligtelser, og at den konkrete sag ville blive gjort til genstand for en grundig undersøgelse.

Jeg vil gerne understrege, at jeg ser meget alvorligt på rapporter om mishandling og tortur eller mistanker herom, og der skal ikke herske

tvivl om, at Folketinget hurtigst muligt bør orienteres om denne type sager. Men henset til, at der her er tale om en hændelse, der har fundet sted for mere end 13 år siden, ser jeg ikke anledning til at foretage mig yderligere i sagen.

Med venlig hilsen

Trine Bramsen